

Kontrolná činnosť úradu – niekoľko vybraných príkladov

Ochrana osobných údajov v Slovenskej republike je podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov a zákona o ochrane osobných údajov zverená do pôsobnosti Úradu na ochranu osobných údajov (ďalej len „úrad“).

Problematika ochrany osobných údajov sa netýka len prevádzkovateľov a sprostredkovateľov, ktorí sú pri spracúvaní osobných údajov povinní dodržiavať zásady ustanovené nariadením a zákonom, ale aj samotných dotknutých osôb, ktorých osobné údaje sú predmetom spracúvania.

Úrad je oprávnený vykonávať kontrolu spracúvania osobných údajov, a to povereným kontrolným orgánom. Kontroly sú vždy zamerané na konkrétneho prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa a ich výsledky sú formulované **v zázname o kontrole** (ak nebolo zistené žiadne porušenie povinností pri spracúvaní osobných údajov) **alebo v protokole o kontrole** (ak boli zistené rozpory s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov). Výsledky kontrol formulované v protokole o kontrole iniciujú začatie konania o ochrane osobných údajov alebo sú využité ako podklad pre vydanie rozhodnutia v už prebiehajúcich konaniach o ochrane osobných údajov.

V roku 2020 úrad ukončil 39 kontrol spracúvania osobných údajov. Kontrolovanými osobami boli štátne orgány, mestá a obce, obchodné spoločnosti a fyzické osoby.

Vyberáme z kontrol právoplatne ukončených v roku 2020

Kontroly spracúvania osobných údajov ukončené v hodnotenom období boli vykonávané v rámci konania o ochrane osobných údajov, na základe plánu kontrol, ako aj na základe podozrenia z porušenia povinností pri spracúvaní osobných údajov ustanovených nariadením alebo zákonom. Ťažisko kontrol bolo vždy zamerané na reálny stav spracúvania osobných údajov s akcentom na súlad spracovateľských činností s požiadavkami právnej regulácie reprezentovanej najmä nariadením a zákonom. Pri kreácii plánu kontrol, ako aj pri výbere kontrol priebežne iniciovaných úradom na základe podozrenia z porušenia povinností pri spracúvaní osobných údajov úrad čerpal najmä z vlastných skúseností získavaných pri plnení svojich úloh v oblasti dozoru.

- **Predmetom kontroly spracovateľských činností obchodnej spoločnosti zaoberajúcej sa cieľným e-marketingom a predajom lesných plodov** bolo preverenie postupov kontrolovanej osoby súvisiacich s jej databázou kontaktov zameranej na právnické osoby, ktorá mala byť využívaná na cieľný marketing. V priebehu kontroly bolo zistené, že v databázach kontrolovanej osoby sa nachádzajú aj osobné údaje fyzických osôb, čím sa kontrolovaná osoba dostala do pozície prevádzkovateľa v zmysle nariadenia. Ďalšou činnosťou kontrolovanej osoby bol predaj lesných plodov, ktorý bol rovnako spojený so získavaním a ďalším spracúvaním osobných údajov. Ani v jednom z uvedených prípadov kontrolovaná osoba nepreukázala súlad s nariadením, nakoľko dotknutým osobám v čase získavania ich osobných údajov neposkytovala informácie vymedzené článkom 13 nariadenia a v rozpore so zásadou minimalizácie údajov sa nezaoberala ani lehotou uchovávaní osobných údajov. Predmetná kontrola bola ukončená protokolom o kontrole, v ktorom bolo konštatované porušenie povinností

pri spracúvaní osobných údajov.

- **Kontrolu spracovateľských činností obchodnej spoločnosti zaoberajúcej sa deratizáciou** vykonal úrad v rámci správneho konania. Kontrola bola zameraná na zásady spracúvania osobných údajov, zákonnosť spracúvania, plnenie informačnej povinnosti prevádzkovateľa voči dotknutej osobe, vedenie záznamov o spracovateľských činnostiach a bezpečnosť spracúvania osobných údajov podľa nariadenia. Kontrolovaná osoba v priebehu kontroly nepreukázala, že jej oprávnené záujmy prevažujú nad záujmami alebo základnými právami a slobodami dotknutej osoby, ktoré si vyžadujú ochranu osobných údajov (test proporcionality), nepreukázala, že doba uchovávaní osobných údajov určená kontrolovanou osobou je nevyhnutná na splnenie účelu spracúvania (kontrolovaná osoba súčasne uchovávala osobné údaje po dobu dlhšiu ako sama určila), a dotknutým osobám pri získavaní ich osobných údajov poskytovala len časť informácií, ktorých plný rozsah ustanovuje článok 13 nariadenia. Kontrola bola ukončená protokolom o kontrole.
- **Jednou z kontrol, ktoré úrad ukončil v roku 2020, bola kontrola spracúvania osobných údajov v športovom zväze, ktoré je občianskym združením.** Predmetom kontroly bol súlad spracúvania osobných údajov s požiadavkami všeobecného nariadenia o ochrane údajov pri spracúvaní osobných údajov dotknutých osôb. Kontrola bola zameraná na spracúvanie osobných údajov záujemcov o členstvo v zväze a členov zväzu. Kontrolovaná osoba získavala osobné údaje dotknutých osôb prostredníctvom prihlášky, ktorou vyžadovala aj fotografiu záujemcu o členstvo v zväze. Kontrolovaná osoba následne prostredníctvom svojho webového sídla zverejňovala zoznam svojich členov vrátane tzv. elektronického registračného preukazu, ktorý obsahoval osobné údaje vrátane fotografie (v čase výkonu kontroly už boli elektronické registračné preukazy zverejňované bez fotografie). Kontrolou bolo zistené, že dotknutá osoba nemala možnosť súhlasiť alebo nesúhlasiť so spracúvaním osobných údajov na jednotlivé účely spracúvania osobných údajov a neboli jej poskytnuté jednoznačné informácie o právnom základe spracúvania podľa účelu spracúvania. Kontrolou bolo súčasne zistené, že kontrolovaná osoba nespĺnila podmienku vyplývajúcu z čl. 7 nariadenia tým, že dotknuté osoby pred poskytnutím súhlasu neinformovala o možnosti súhlas kedykoľvek odvolať. Kontrolou boli zistené aj pochybenia v súvislosti s poskytovaním informácií, ktoré má kontrolovaná osoba poskytovať dotknutým osobám pri získavaní ich osobných údajov. Na základe zistených nedostatkov bola kontrola ukončená protokolom o kontrole.
- **Úrad v roku 2020 preveril spracúvanie osobných údajov dotknutých osôb prevádzkovateľom, ktorý je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti v oblasti esteticko-plastickej chirurgie a korektívnej dermatológie,** kde sú všetky zákroky (vrátane chirurgických úkonov) vykonávané na základe žiadosti klienta a hradí si ich samotný klient. Osobné údaje svojich klientov prevádzkovateľ spracúva autonómne a neposkytuje ich systematicky žiadnemu inému zdravotníckemu zariadeniu ani žiadnej zdravotnej poisťovni; výnimkou je len zdravotnícke laboratórium na účely diagnostiky v prípade histologického vyšetrenia vzorky odobratej klientovi. Osobné údaje klienta sú na účely vykonania zdravotných úkonov spracúvané prevádzkovateľom ako osobné údaje nevyhnutné na splnenie zákonnej povinnosti prevádzkovateľa a sú spracúvané v rozsahu, v akom je spracúvaná zdravotná dokumentácia pri poskytovaní zdravotnej

starostlivosti na základe zákona o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Údaje spracúvané na účely poskytnutia zdravotnej starostlivosti údajmi týkajúcimi sa zdravia, teda osobitnou kategóriou osobných údajov; kontrolou nebolo zistené spracúvanie údajov týkajúcich sa zdravia na iné ako zákonom vymedzené účely. Kontrolou však bolo zistené, že prevádzkovateľ pri získavaní osobných údajov potenciálnych klientov prostredníctvom on-line formulára na svojom webovom sídle poskytoval neaktuálne informácie týkajúce sa práv dotknutých osôb, pričom využíval jedinú, univerzálnu e-mailovú adresu na dva odlišné účely (komunikácia s verejnosťou a uplatňovanie práv dotknutých osôb). Na základe zistených nedostatkov bola kontrola ukončená protokolom o kontrole.

- **Úrad na základe podozrenia z porušenia povinností pri spracúvaní osobných údajov vykonal kontrolu v obchodnej spoločnosti zaoberajúcej sa prevažne poskytovaním cielenej reklamy a vytváraním populačných analýz.** Podnet na preverenie zákonnosti spracúvania osobných údajov bol úradu doručený od novinára, ktorého zaujala jedna populačných analýz kontrolovanej osoby. Kontrola bola zameraná na oblasť súvisiacu so spracúvaním lokalizačných údajov dotknutých osôb prostredníctvom sledovania polohy SIM kariet, ktorého účelom bolo zistenie počtu obyvateľstva migrujúceho za prácou mimo okres alebo kraj. Túto analýzu pohybu obyvateľstva vykonala kontrolovaná osoba na základe objednávky subjektu, ktorý ju chcel využiť pri dopravnom plánovaní. Kontrolovaná osoba vytvárala analýzu migrácie obyvateľstva v časovom horizonte dvoch týždňov, a to na základe údajov, ktoré jej boli poskytnuté telekomunikačnými operátormi podľa uzatvorených zmlúv. Údaje boli poskytované kontrolovanej osobe vo forme, ktorá neumožňovala ich spätné priradenie ku konkrétnej dotknutej osobe. Kontrola, ktorou nebolo zistené žiadne nesúlad s nariadením, bola ukončená záznamom o kontrole.
- **Odbor kontroly sa často zaoberá aj spracúvaním osobných údajov dotknutých osôb prostredníctvom kamerových systémov prevádzkovaných fyzickými osobami.** V náhodne vybranom prípade z podnetu na kontrolu vyplývalo, že kontrolovaná (fyzická) osoba monitoruje aj priestory, ktoré nevlastní, v dôsledku čoho nemôže ísť o výslovne domáce alebo osobné činnosti fyzickej osoby, na ktoré sa nariadenie nevzťahuje. Kontrolovaná osoba však v priebehu kontroly deklarovala a následne aj preukázala, že ide o nefunkčnú napodobeninu (atrapu) kamerového systému, v dôsledku čoho nedochádza k žiadnemu spracúvaniu osobných údajov. Kontrola bola ukončená záznamom o kontrole.